

Kjøbstæderne, skal jeg dog gjøre opmærksom paa, at Catechetens Forhold til Kirken er af en saadan bestemt Bessaffenhed, at han ikke saaledes kan tages fra Skolen, hvad Dieblik det maatte behage Sognepræsten at beordre ham; men jeg skal tillige gjøre opmærksom paa, at det maa være de allerfleste mindre Kjøbstæder, som kun have een Kirke og een Præst, i høi Grad af Bigtighed at have en ordineret Mand, thi det kan rigtignok ssee, at Sognepræsten kan faae et saadant Forsald ved Sygdom eller ved en lovlig Vortreise, at han ikke kan besørge sit Embedes Forretninger, og, dersom han da skulde overdrage Embedets Besørgelse til en Nabopræst ude paa Landet, saa vil jeg spørge: hvorledes ville de fleste Borgere være stillede, naar de behøvede en Præsts Tjeneste, dersom de da skulde hente ham, da de ikke have Noget at besordre sig selv med, end sige Præsten? Da det desuden heller ikke kan nægtes, at der blandt de theologiske Candidater vel ogsaa maatte være saadanne Mænd, som kunde være vel skikkede til at være Skolelærere, saa troer jeg ikke, at der kan være den mindste Betænkelse fra Communens Side ved, at disse Embeder for Fremtiden vedblive; de ere vist ikke noget Sogn til Besvær, uden forsaavidt at der kan være daarlige Personer i alle Stænder, altsaa ogsaa blandt Catecheterne, men det vil jo være Tilfældet, enten man vælger Seminarister, eller hvemsomhelst til at være Førstelærere; men den bestemte Fordeel, som det har for et Sogns Beboere i en Kjøbstad mener jeg dog, at man ikke saaledes skulde opoffre, som det meget let kunde ssee, naar Forslaget gik igjennem, idet Communeraadet i et enkelt Tilfælde kunde have Lykt til selv at vælge en Førstelærer, og saaledes for Fremtiden ogsaa affkære Byen Leilighed til at faae en Catechet.

Fischer: Jeg troer ikke, at det vil være gjørligt, om ogsaa denne Paragraph optages i Lovforslaget, at bortskaffe Catecheten paa saadanne Stæder, hvor han er nødvendig. Jeg vil fuldkommen anerkjende, at det kan være et Gode at have en Catechet tilstede i en Kjøbstad, idet Sognepræsten ganske vist kan faae lovligt Forsald, i hvilket Tilfælde Catecheten

da kan assistere; men det, som jeg maa lægge Vægt paa, det er, at der ved Forslaget gives Communerne Frihed til at stille sig af med Catecheten som Lærer ved Borger-skolen i det Tilfælde, hvor hans Stilling som saadan ikke er ønskelig. Naar det altsaa er Tilfældet, at Sognepræsten har et saadant Forsald, som han idetmindste anseer for aldeles lovligt, hvilket meget ofte er Tilfældet, og Catecheten da forlader Skolen, og derved forsømmer Underviisningen, da mener jeg, at denne Paragraph vil give Communerne Leilighed til at raade Bod paa de Ulemper, som opstaae deraf. Ligeledes skal jeg fuldkommen anerkjende, at der gives theologiske Candidater, der kunne være meget vel skikkede til at undervise i Borger-skolerne; men der gives ogsaa saadanne, som ikke ere det, og, dersom de ere vel skikkede dertil, vil det vistnok ikke falde Communerne ind at sjerne dem fra denne Stilling, saameget mindre som det fordrer pecuniær Opoffrelse. Men, ere Catecheterne ikke skikkede til Underviisningen, eller tillader deres Stilling dem ikke tilbørligt at passe den, saa vil det vistnok være ønskeligt, at Communen faaer en saadan Frihed.

Ordføreren: Dertil maa jeg endnu ssee, at, dersom det er fornødent at have en Ordineret i Kjøbstæderne, som i Præstens Forsald kan fungere som Geistlig, saa maatte dette vistnok søges tilveiebragt paa en anden Maade end paa en saadan, hvorved Skolevæsenet kan komme til at lide, og, dersom Skolevæsenet ikke lider ved Catechetens Stilling som Lærer ved Skolen, saa vil jo, som oftere bemærket, Communen vist heller ikke tænke paa at sjerne ham fra denne Stilling. Desuden forekommer det mig, at den Indvending, der er gjort af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 1ste Kreds (Lindberg), aldeles falder bort, naar man erindrer, at det ikke er Catechetens Embeds pligt at fungere for Præsten, og det er mig ogsaa bekjendt, at der har været Tilfælde, hvor Catecheten ligesvem har nægtet Præsten at fungere for ham. Det forekommer mig derfor aldeles afgjort, at den ærede Rigsdagsmands Bemærkning derved falder bort.